

פרק ו'

ערבויות בנקאיות בסחר הבינלאומי

בפרק הקודם סקרנו בהרחבה סוג מיוחד של ערבות בנקאית, האשראי הדוקומנטרי, שבאמצעותו, מוסדר חלק נכבד ממערך התשלומים בסחר הבינלאומי. פעילות עניפה זו מצריכה שימוש במספר נוסף של ערבויות בנקאיות, שהשימוש בכל אחת מהן בא להבטיח את צרכיו של צד מסוים בעסקה כלשהי.

לשכת המסחר הבינלאומית ה-ICC העמידה לרשותינו מס' סטים של כללים אחידים בינלאומיים לערבות:

UCP 600 - stand by L/C (בנוסף ל- L/C מסחרי רגיל)

ISP98 - stand by L/C

ערבויות בינלאומיות - URDG758

להלן סקירה קצרה של הערבויות הנהוגות בסחר הבינלאומי.

1. ערבות מכרז - BID BOND/TENDER GUARANTEE

ערבות זו נדרשת על ידי ספקים/יצואנים המבקשים להציע את מועמדותם במכרזים בינלאומיים. הגוף היוצא במכרז דורש בדרך כלל מהמועמדים ללוות את הצעתם בערבות בנקאית בשיעור של 10% - 5% משווי העסקה.

מטרת הערבות היא להבטיח למוציא המכרז, שמי שיזכה בו, אכן יעמוד בהצעתו, יחתום על חוזה וימלא אחר תנאי המכרז. מוציא המכרז יוכל לממש את הערבות אם הזוכה ייסוג מהצעתו.

הוצאת הערבות משמשת גם כהוכחה על רצינות כוונותיהם של המתחרים במכרז.

2. ערבות ביצוע - PERFORMANCE BOND/GUARANTEE

ערבות ביצוע הינה ערבות רחבה ביותר וכאה להבטיח למוטב שהצד המתחייב יעמוד בהתחייבויות הביצוע כלפי המוטב. היא יכולה גם לשמש כהמשך לתהליך שתואר לעיל, לאחר שהגוף שזכה במכרז בינלאומי חתם על חוזה עם מוציא המכרז ונדרש להמציא ערבות בנקאית שתבטיח למוטב (מוציא המכרז) את עמידת הזוכה בתנאי החוזה כמו: אספקת סחורה, ביצוע עבודה, מתן שרות וכדומה...

סכום ערבות הביצוע יכול להגיע לכ-25% משווי העסקה. בדרך כלל היא תעמוד על שיעור נמוך יותר. הערבות תמומש על ידי המוטב, אם הספק לא יעמוד בתנאי החוזה שלו ולא יספק את מה שהתחייב, כנדרש.

3. ערבות להבטחת טיב - QUALITY GUARANTEE

לעתים, הרוכש לא יסתפק בקבלת הסחורה אם מדובר בבנייה או בהתקנה של מפעל שלם, אלא ירצה לקבל בטוחה נוספת לתקינותה למשך תקופת זמן נוספת לאחר האספקה, או לפעילותם התקינה של המכונות/פסי הייצור במפעל שהוקם, לתקופה מסויימת. במקרים כאלה, מומלץ לרוכש לקבל ערבות בנקאית להבטחת טיב המוצר, שתוקפה יוגבל כמובן לתקופה המוסכמת.

4. ערבות מקדמה - ADVANCE PAYMENT GUARANTEE

ערבות זו נדרשת בדרך כלל מיצואנים שקבלו תשלום מקדמות מיבואנים, על מנת להבטיח ליבואן החזר כספי המקדמה, אם היצואן לא יספק את הסחורה בהתאם למוסכם בין הצדדים.

5. ערבות להבטחת אשראי ספקים

זוהי ערבות שמוצאת לטובת הספק/היצואן במטרה להבטיח לו תשלום בזמן הפרעון. כפי שהתחייב, ישלם הבנק הערב את החוב. ערבות זו מקובלת ביותר בישראל מאחר והבנקים הישראליים אינם נוהגים להוסיף חתימת ערבות או קיבול על פני שטרות. הערבות מנוסחת כהתחייבות מוחלטת, ללא צורך בדרישה נוספת לביצוע התשלום בזמן הפרעון.

6. ערבות ימית - MARINE SHIPPING GUARANTEE או "אישור זמני למוביל"

זהו מכתב המוצא על ידי הבנק לבקשת יבואן, כאשר הסחורה שהזמין הגיעה ארצה לפני הגעת הדוקומנטים המתייחסים אליה. תנאי בסיסי להוצאת מכתב כזה הוא ששטר המטען ערוך לפקודת הבנק שהתבקש להוציא מכתב זה. במכתב הבנק מבקש מחברת ההובלה או מסוכנה, לשחרר את המטען שהגיע ליבואן כנגד התחייבות הבנק למסור את שטרי המטען המקוריים שיתקבלו בדלפקיו תוך 60 יום.